

Alliance of Liberals and Democrats for Europe
Alliance des Démocrates et des Libéraux pour l'Europe

Cum te poți angaja în instituțiile europene

Ghid practic

București
2009

SUMAR

Introducere	p.3
I. Prezentare generală	p.4
II. Detalii caracteristice concursurilor pentru funcționari organizate de EPSO	p.9
III. Alte posibilități de a lucra la instituțiile UE sau în mediul european	p.14

INTRODUCERE

Obiectivul prezentului ghid este de a deschide interesul cititorului pentru a lucra în cadrul instituțiilor europene și a-i oferi câteva informații de bază, de orientare. Ghidul nu are pretenția de a fi nici exhaustiv, nici complet, iar informațiile, criteriile, cifrele incluse în ghid sunt cu titlu estimativ și depind de fiecare caz în parte.

Ghidul nu poate fi complet, deoarece Oficiul European pentru Selecția Personalului (EPSO) își va modifica procedurile începând cu 2010, iar o prezentare oficială și completă a acestor proceduri nu există încă. Intenționăm să revenim cu clarificări și detalii, odată ce acestea sunt disponibile.

Prezenta broșură este structurată astfel:

1. Prezentarea generală a posibilităților de angajare în cadrul instituțiilor europene (tipuri de posturi, de contracte, de modalități de angajare)
2. Detalii caracteristice concursurilor pentru funcționari organizate de EPSO
3. Alte posibilități de a lucra la instituțiile UE sau în mediul european
4. Colecție de adrese internet utile

I. PREZENTARE GENERALĂ

Înainte de toate este important de subliniat că criteriile de bază ce trebuie îndeplinite de un angajat al instituțiilor europene, drepturile și obligațiile acestora, condițiile de muncă și de salarizare, șamd se găsesc în "Statutul Funcționarilor Europeni" („Staff Regulations” - regulament al UE).

Criterii generale pentru a putea lucra la instituțiile europene

Criterii de admitere standard sunt:

- să fie cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene;
- să se bucure de toate drepturile asociate cetățeniei;
- să-și fi îndeplinit toate obligațiile impuse de legislația referitoare la satisfacerea stagiului militar;
- să cunoască foarte bine una dintre limbile oficiale ale Uniunii Europene și o a doua limbă la un nivel satisfăcător;
- respectarea condițiilor referitoare la calificările necesare pentru postul pentru care se da concursul – în general nivel licență pentru administratori și eventual experiența profesională / cunoștințe lingvistice avansate pentru interpreți.

Anunțul de concurs este extrem de important în ceea ce privește criteriile de admitere, deoarece acolo se specifică exact condițiile pentru postul publicat.

În practică, pe lângă condițiile menționate mai sus, pentru a putea obține un post în instituțiile europene, este nevoie de cunoștințe de utilizare a calculatorului, de cunoașterea foarte bună a limbii engleză sau franceză și, bineînțeles, de pregătire suficientă pentru a trece testele de concurs (a se vedea mai jos).

În teorie, Instituțiile Uniunii Europene aplică o politică a egalității de șanse și primesc cererile de înscriere fără niciun fel de discriminare, cum ar fi cele pe criterii de sex, rasă, culoare, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie sau credință, convingeri politice sau de altă natură, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere, handicap, vârstă sau orientare sexuală. În practică, Avocatul Poporului European (Ombudsman) a constatat diverse discriminări din partea EPSO, de exemplu în ceea ce privește faptul că concursurile se desfășoară în engleză, franceză sau germană (ceea ce, evident, poate avantaja vorbitorii nativi ai acestor limbi). În prezent, EPSO investighează posibilitatea ca cel puțin o parte din teste să fie în cele 23 de limbi oficiale ale UE. De asemenea, instituțiile europene urmăresc o echilibrare a raportului între sexe, ceea ce înseamnă că în următoarea perioadă, se vor angaja probabil mai multe persoane de sex feminin (potrivit statisticilor Comisiei Europene, circa 75 % din angajații români sunt femei).

Categoriile de contracte

1. Funcționari titulari. În prezent, funcționarii europeni, în sensul juridic al termenului, sunt angajați în urma concursurilor EPSO pentru funcționari. Odată perioada de probă încheiată (9 luni), funcționarii sunt angajați "pe viață", iar demiterea este foarte rară (de obicei pentru corupție, indisciplină, etc).

2. Agenți temporari. Sunt asimilați funcționarilor din punct de vedere al drepturilor și al salariilor, însă sunt angajați pe durată determinată (maxim 3 ani în cadrul aceleiași instituții, cu posibilitate de prelungire până la 6 ani). Există și agenți temporari pe durată nedeterminată în cadrul grupurilor politice la Parlamentul European și Comitetul Regiunilor, precum și în cazul unor agenții. Concursurile pentru posturile de agenți temporari pot fi organizate și de către EPSO, însă, de obicei, ele sunt organizate de către organismul care angajează.

3. Agenți contractuali au un statut inferior funcționarilor, însă de multe ori îndeplinesc aceleași sarcini. Sunt angajați de regulă pe durată determinată (maxim 3 ani în cadrul aceleiași instituții), însă pot fi și pe durată nedeterminată în cadrul agențiilor UE.

Pe lângă primele trei categorii principale de angajați, mai există și alte modalități de a lucra, temporar, în cadrul instituțiilor europene:

4. Experți naționali detașați (END) sunt funcționari naționali, internaționali sau angajați în sectorul public, care lucrează, temporar, pentru o instituție europeană. Pro-

cedura de angajare este specifică, EPSO nefiind implicat. Informații despre aceste proceduri se găsesc la Reprezentanțele Permanente ale Statelor Membre la Bruxelles. Aceștia îndeplinesc responsabilități similare funcționarilor, și primesc o diurnă din partea instituțiilor UE.

5. Asistenți parlamentari sunt angajați în cabinetele europarlamentarilor și au un statut specific, recrutarea, salarizarea, responsabilitățile și condițiile de muncă fiind negociate direct între deputatul european și asistentul său (în baza unui cadru și a unei grile de salarizare fixate de Statutul Asistenților Parlamentari).

6. Stagiarii sunt, de regulă, tineri absolvenți de universitate care activează temporar în cadrul instituțiilor UE (de obicei între 3 – 5 luni). Există și stagii neplătite, însă de cele mai multe ori, aceștia primesc o bursă care le permite să trăiască în condiții “studentești” în Bruxelles (cca 1000 euro pe lună). Atribuțiile stagiilor sunt extrem de diverse, gestiunea programelor de stagii revenind în întregime fiecărei instituții în parte. Informațiile se regăsesc pe site-ul web al acestora.

Nivel de responsabilități

Angajații instituțiilor europene (funcționari, agenți temporari) se împart în două mari categorii:

1. Administratori (AD) – absolvenți de universitate, care se ocupă de elaborarea politicilor și de punerea în aplicare a legislației europene, efectuează analize și oferă consiliere și au un rol esențial în procesul legislativ și în cel bugetar al Uniunii Europene. De asemenea, administratorii pot fi și traducători, interpreți și juriști-lingviști.

2. asistenți (AST) - au atribuții de sprijin (pe probleme de secretariat, administrative, financiare, de comunicare, de elaborare și implementare a politicilor etc). În cadrul acestor categorii, există mai multe grade, în funcție de vechime și responsabilități manageriale.

Recrutarea funcționarilor se face de regulă la nivel de bază. Cu timpul (și în baza unor rapoarte de evaluare anuală), se avansează în grad.

Agenții contractuali au o altă împărțire în “grupuri de funcțiuni” care însă pot fi asimilate administratorilor (grup de funcțiuni IV) sau asistenților (grup de funcțiuni I-III).

Salarii și condiții de muncă

Nivelul salariilor angajaților UE este similar celor din alte mari organizații internaționale. Acesta permite o viață confortabilă și este, de regulă, mai ridicat decât în mediul privat pentru responsabilități anologice.

Grila de salarizare este publică și se găsește în statutul funcționarilor. Schema de la pagina următoare reflectă nivelul aproximativ de remunerație (care ține seama, estimativ, de impozite, contribuție la asigurări sociale – toate către bugetul UE, precum și de indemnizațiile de expatriere). Se mai adaugă diverse sume pentru instalare, pentru concediul anual, pentru nașterea unui copil, etc. Există scutiri de TVA pentru cumpărarea unor bunuri (mașină, mobilă, etc) la prima instalare. Salariile de la instituțiile UE nu sunt supuse impozitării naționale. Asigurările de sănătate acoperă, de regulă, 85% din cheltuielile medicale și 100% în caz de accidente. Concediile sunt de obicei de 24 zile pe an, la care se adaugă sărbătorile legale, zile suplimentare pentru călătoria în țara de origine (între 1-6 zile, în funcție de distanță), precum și până la 5 zile în funcție de vechime.

Comisia

Consiliul

Parlamentul

Curtea de justiție

Curtea de audit

Poți lucra pentru UE!

**În instituțiile europene lucrează
40000 de persoane din întreaga
Uniune Europeană.**

**Estimativ, pe termen mediu, pot fi
peste 1700 de români. În prezent
sunt aproximativ 800.**

Consiliul Economic
și Social

Comitetul Regiunilor

Ombudsman

Autoritatea pentru
Protecția Datelor

... și multe alte agenții europene

Salariile cresc paralel cu vechimea în muncă, și cu promovarea în grad. Astfel:

- funcționari debutanți cu studii superioare 4 000- 4 400 euro;
- funcționari care au promovat datorită vechimii 5 000- 5 500 euro;
- șefi de unitate, experți, consilieri speciali 6 200- 8 800 euro;
- șefi de departamente dintr-o agenție sau directorat general 10.000- 11 500 euro;
- directori și directori generali adjuncți 13 000 euro;
- șefi de directorat general sau agenții 14 000- 15 000 euro.

Cariere și remunerație aproximativă

- **Absolvenți de liceu** (+pregătire post-liceala și/sau experiența profesională)
 - Asistenți (AST)
 - Secretare, șoferi, agenți de securitate, infirmiere, curieri
 - Salar lunar net de aproximativ 2400 € pentru funcționari și 2000 € pentru agenți contractuali *
 - asistenți în resurse umane, asistenți financiari și contabili, organizatori de conferințe, Tehnicienii de conferințe sau în domeniul audio-vizual, specialiști IT, web designers, designeri grafici, corectori
 - Salar lunar net de aproximativ 3300 € pentru funcționari și 2400 € pentru agenți contractuali *
 - **Absolvenți de universitate** (minim 3 ani de studii universitare)
 - Administratori (AD)
 - Responsabili de politici, manageri de proiecte, ofițeri de presă și comunicare, juriști, auditori, responsabili științifici, gestionari de contracte, traducători, interpreți, juriști-lingviști
 - Salar lunar net de aproximativ 4100 € pentru funcționari și 3100 € pentru agenți contractuali *

* Salariul lunar variază cu +/- 200 € în funcție de țara de origine, experiență, situație familială

Comisia Europeană este cel mai important angajator între instituțiile UE - 34000 de angajați - circa 70% din totalul angajaților din instituțiile europene. Parlamentul European angajează circa 13%, iar Consiliul UE - 9%. Instituțiile europene sunt singurele care decid asupra angajării de personal. De asemenea, funcționarii europeni trebuie să fie independenți și să nu primească instrucțiuni de la statele membre sau de la alte organisme.

Regulamentul Funcționarilor europeni prevede necesitatea respectării unei acoperiri geografice echitabile, însă nu se poate vorbi de un sistem fix de cote administrative alocate țărilor membre. Comisia Europeană publică și cel mai frecvent statisticile cu structura personalului pe naționalități, grade și sex. Astfel, circa 2% din angajații Comisiei au cetățenia română. Având în vedere că românii reprezintă aproximativ 4.5 %, rezultă că, pe termen mediu, numărul românilor din instituții ar trebui să se dubleze.

II. DETALII CARACTERISTICE CONCURSURILOR PENTRU FUNCȚIONARI ORGANIZATE DE EPSO

Concursurile EPSO reprezintă modalitatea cea mai sigură și directă de a obține un post de funcționar definitiv în instituțiile europene. Există un număr limitat de alte "porțițe" de a trece de la agent temporar la funcționar, însă acestea reprezintă o excepție, permisă doar în situații limitate.

Reforma concursurilor EPSO pentru funcționari

Cum menționam mai sus, EPSO este în curs de a-și modifica sistemul de recrutare, iar până în prezent, nu a publicat un ghid detaliat privind modul în care se va realiza acest lucru. Totuși, în baza informațiilor disponibile, se poate face o prezentare a acestui nou sistem (care va fi aplicabil pentru concursurile ce vor fi lansate în următoarea perioadă).

Astfel:

- Criteriile de selecție se vor baza mai mult pe competențele candidaților decât pe cunoștințe;
- Se vor organiza cicluri de selecție anuale, iar timpul dintre prima aplicație și angajarea efectivă se va reduce de la 15 luni în prezent la aproximativ 5-9 luni.
- Ciclurile de selecție vor fi separate pentru administratori și lingviști (studii superioare) și asistenți;
- Ciclurile vor avea câte 2 faze principale – preselecția (teste de raționament verbal și numeric, precum și testarea abilităților profesionale) și teste organizate la centrele de evaluare;
- Se va introduce un sistem de auto-evaluare online obligatoriu pentru cei care vor să lucreze în instituțiile UE.

Fazele concursului

	Administratori AD	Asistenti AST	Lingvisti AD	Concursuri speciale	
Luna					Luna
-1	Publicare anunț concurs				-1
1	Inscriere online	Inscriere online	Inscriere online	Inscriere online	1
2	Teste pe calculator : rationament verbal + numeric + abstract + teste de	Teste pe calculator : rationament verbal + numeric + abstract + teste de	Teste pe calculator / test de competente lingvistice profesionale –	Evaluarea CV-ului	2
3					
4	Admitere + comportament Centru de evaluare: •Studiu de caz in domeniu(scris) •Exercitiu in grup •Prezentare orala •Interviu structurat	Admitere + Comportament Centru de evaluare •Test de competente profesionale (teste practice) •Interviu structurat	Admitere + Evaluarea CV- ului Centru de evaluare: •Teste de competente lingvistice practice •Exercitiu in grup •Prezentare orala •Interviu structurat	Admitere + Centru de evaluare: •Studiu de caz detaliat •Interviu structurat •Exercitiu in grup •Teste de rationament verbal + numeric + abstract	4
5					
6					
7					
8	Recrutare				8
9					9

Calendarul Anual al Concursurilor EPSO pentru funcționari

Pentru a eficientiza activitatea, din 2010, va exista o planificare clară anuală a diverselor concursuri. De asemenea, la concursurile care necesită diplomă de absolvire a unei universități, vor fi eligibili acei candidați care obțin diploma înainte de încheierea concursului (și nu până la data publicării concursului, ca până acum).

Calendar anual al concursurilor pentru funcționari

	Ian	Feb	Mar	Apr	Mai	Iun	Iul	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec
Administratori				Centre de evaluare studiu de caz in domeniu (scris), exercitiu in grup, Prezentare orala, Interviu structurat		Rezultate			Publicare	Inscriere + Auto- evaluare		Teste pe calculator (verbal, numeric, abstract + comportament)
Asistenti		Inscriere + Auto- evaluare		Teste pe calculator (verbal, numeric, abstract + comportament)		Centre de evaluare Test de competente profesionale(teste practice), Interviu structurat			Rezultate		Pu bli ca re	Inscri ere + Auto- evalu are
Lingvisti			Pu bli ca re	Inscriere + Auto-evaluare		Teste pe calculator (test de competente lingvistice, evaluarea CV. ului)				Centre de evaluare teste de competente lingvistice practice, Exercitiu in grup, Prezentare orala, Interviu structurat		Rez ult ate
	Ian	Feb	Mar	Apr	Mai	Iun	Iul	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec

Descrierea etapelor concursurilor

Concursurile sunt anunțate pe site-ul EPSO. Anunțul oficial este „legea concursului”, în care sunt menționate toate criteriile, fazele, și condițiile concursului. În trecut, au existat însă cazuri în care anumite reguli ale concursului au fost modificate pe parcurs.

Faza preliminară – înscrierea online

Anunțul de concurs prevede o perioadă de timp în care se poate face înscrierea online. Ca parte a procesului de reformă, la înscriere, candidații trebuie să completeze informații detaliate despre studii, pregătire profesională, cunoștințe lingvistice, dar și legate de competențele specifice și motivare. Aceste informații sunt verificate pentru a controla îndeplinirea condițiilor din anunțul de concurs, iar la faza interviului se vor adresa întrebări pe marginea motivației.

Au fost introduse de asemenea teste de auto-evaluare, deocamdată opționale, care însă vor deveni obligatorii, și chiar eliminatorii. De asemenea, EPSO intenționează să introducă și teste de limbă obligatorii.

Preselecția (Testele de admitere pe calculator)

La prima faza (testare pe calculator) nu vor mai fi întrebări de cunoștințe despre UE ca până acum (acestea vor fi testate, după caz, odată cu testarea competențelor profesionale specifice unui concurs). Vor continua testele grila de raționament verbal și de raționament numeric, care vor fi extinse cu teste de raționament abstract ca element al testării abilităților cognitive. Va fi introdus de asemenea un test comportamental, EPSO considerând că acesta poate fi un indicator foarte bun al performanței într-un anumit post, precum și un test grila privind comportamentul în diverse situații.

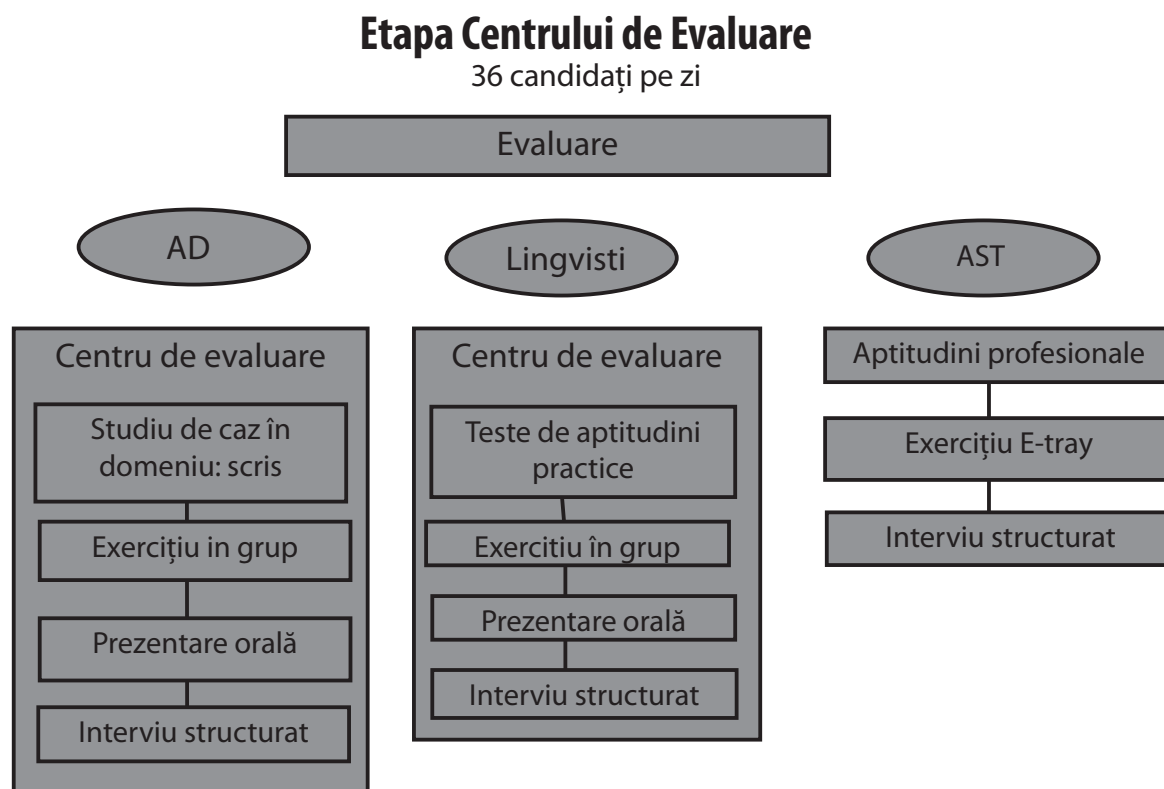
Teste de competență profesională vor fi introduse acolo unde este cazul în faza de preselecție pentru a garanta încă de la început competența candidatului. De asemenea, în cazul în care concursul se va desfășura în prima limbă a candidatului (româna), există posibilitatea introducerii și unui test pentru a doua limbă (engleză, franceză sau germană).

Spre deosebire de testele de raționament verbal și numeric (care sunt prezentate pe larg în diverse cărți de pregătire și există exemple chiar pe site-ul EPSO), celelalte teste sunt, deocamdată o necunoscută. Ele sunt utilizate însă frecvent în sistemul anglo-saxon. Vestea bună este că EPSO intenționează să admită mai mulți candidați, decât până acum, pentru următoarele probe.

Testarea pe calculator are loc de regulă în capitalele statelor UE. Cheltuielile de transport nu sunt rambursate. Se evaluează în prezent posibilitatea extinderii testelor de pre-selecție la 23 de limbi și nu doar franceză, engleză și germană, ca până acum.

Testarea în cadrul centrelor de evaluare

Pentru concursurile aflate încă în derulare următoarele faze sunt proba scrisă și interviul. Din 2010, acestea vor fi înlocuite cu o testare complexă în cadrul unui centru de evaluare.

Informațiile privind modul de desfășurare al acestor teste sunt limitate. Iată câteva indicii disponibile

A. Administratori. O zi de testare standard pentru AD

- Un studiu de caz detaliat în domeniul concursului;
- Un interviu structurat;
- O prezentare orală;
- Un exercițiu în grup.

B. Asistenți. Testați printr-un program de jumătate de zi;

- Interviu structurat;
- Exercițiu e-tray (electronic – testarea abilității de a stabili prioritatea unor

documente sau mesaje);

- Teste practice pentru evaluarea abilităților profesionale (electronic).

C. Lingviști

- Interviu structurat;
- Testarea practică a competențelor lingvistice

D. Specialiști. Nu există procedura generală de pre-selecție pentru această categorie – se vor evalua CV-urile, iar cei selectați intră în programul de evaluare care cuprinde:

- Studiu de caz detaliat în domeniul respectiv;
- Interviu structurat referitor la domeniul de competență;
- Teste de raționament verbal, numeric și abstract;
- Exercițiu în grup.

Centrele de evaluare vor fi realizate cu sprijinul unor consultanți externi, probabil la Bruxelles. Ținând seama de faptul că, în prezent, cheltuielile de transport pentru testele scrise și orale sunt rambursate, se poate presupune că acest lucru se va menține și în viitor pentru centrele de testare.

Recrutarea – „listele de rezervă”

Cei care vor fi selecționați („laureați”), vor fi incluși pe liste de rezervă, de unde vor putea fi selectați de către diversele instituții europene. De regulă, aceste liste de rezerva vor fi valabile 1 an pentru generalisti, 3 ani pentru specialiști, până la următorul concurs la aceeași limbă pentru lingviști. EPSO va încerca să facă procesul de recrutare mai transparent - candidații pot avea acces în timp real la informații legate de gestiunea listelor de rezerva, vor pachet informativ despre instituții, e-mail-uri regulate despre oportunitățile de carieră. EPSO studiază posibilitatea realizării unui „competency passport” care să conțină rezultatele în cadrul testelor, pentru a permite recrutarea mai rapidă.

Alte informații

Modalități de recurs pentru candidați :

- Cerere de reevaluare direct către Comisia de selecție;
- Apel la Tribunalul Funcției Publice al UE;
- Depunerea unei plângeri conform art. 90 din Regulamentul funcționarilor
- Depunere unei plângeri la Ombudsmanul European

III. ALTE POSIBILITĂȚI DE A LUCRA LA INSTITUȚIILE UE SAU ÎN MEDIUL EUROPEAN

În afară de concursurile pentru funcționari, există și alte variante de a lucra, temporar, în cadrul instituțiilor europene sau în mediul european (firme de lobby, asociații neguvernamentale și patronale). Pentru a beneficia însă de aceste oportunități, prezența la Bruxelles este importantă. De cele mai multe ori, primul pas în „lumea” instituțiilor europene este un stagiul de practică.

Stagiile de practică la instituțiile europene (traineeships)

Toate instituțiile europene (precum și diversele agenții europene) organizează stagii de practică (remunerate sau neremunerate), în baza procedurilor proprii fiecăreia. Astfel, consultarea directă a site-urilor acestor instituții reprezintă modalitatea cea mai potrivită pentru a afla mai multe informații și pentru a depune candidatura. O selecție a acestor link-uri se găsește în ultima parte a broșurii. Stagiile de practică variază între trei și cinci luni și sunt de regulă remunerate cu sume între 800 și 950 de euro, în funcție de instituție. Condițiile de admitere impuse prevăd, printre altele, diploma universitară, cunoașterea a cel puțin unei limbi comunitare, în afara de cea maternă și să nu fi beneficiat anterior de un stagiul sau altfel de angajament salarizat într-una din instituțiile Uniunii Europene. Pe lângă acestea, fiecare tip de stagiul poate presupune și câteva cerințe specifice.

Cele mai multe locuri de stagiul remunerat sunt oferite de Comisia Europeană, pentru absolvenții de studii superioare. Următoarea procedură de înscriere on-line (pentru stagii de 5 luni din octombrie 2010) debutează la 1 decembrie 2009 și se încheie la 15 februarie 2010.

Pentru cine are posibilitatea financiară de a se întreține la Bruxelles, stagiile neremu-

nerate se pot obține relativ ușor, prin contactarea directă a firmelor de consultanță, asociațiilor de la Bruxelles, a Reprezentanței Permanente a României la UE sau la cabinetele europarlamentarilor români (sau din alte țări).

Posturi temporare în cadrul instituțiilor și agențiilor europene

Posturile de agenți contractuali sau agenți temporari sunt anunțate cel mai adesea pe site-ul EPSO, sau site-urile diverselor instituții sau agenții europene. Există și varianta „candidaturilor spontane” transmise unităților de resurse umane din cadrul direcțiilor generale ale Comisiei sau din cadrul altor instituții europene, sau chiar direct șefilor de unitate sau directorilor din aceste instituții. Pentru mai multe detalii – o serie de link-uri utile sunt incluse în ultima parte a prezentei broșuri. Procedura de selecție este foarte diversă, de la un simplu interviu, la un concurs similar celui pentru funcționari (de exemplu concursurile organizate de EPSO – CAST - pentru formarea unei liste de rezervă pentru angajarea agenților contractuali pe posturi de asistenți).

De exemplu, Comisia Europeană recrutează personal specializat în știință și cercetare. Selecția personalului la Direcția Generală pentru Cercetare se bazează pe nevoi specifice ale programului său științific și se realizează, în principiu, prin competiții deschise. Pentru informații privind contractele pe termen scurt consultați periodic site-ul direcției.

Parlamentarii europeni au și ei un buget alocat pentru angajarea de personal – la Bruxelles și în propria țară. De regulă, europarlamentarii au în cabinetul de la Bruxelles între unul și trei angajați (asistenți parlamentari sau stagiați remunerați).

Posturi în Bruxelles-ul european, în afara instituțiilor

Pentru cei care doresc să lucreze în domeniul afacerilor europene, nu doar instituțiile sunt o soluție. Există 20000-30000 de persoane care lucrează în legătură cu instituțiile europene. Este vorba de o puzderie de asociații patronale sau sindicale, federații industriale, organizații neguvernamentale, reprezentanțe regionale sau ale altor autorități publice, firme de consultanță și comunicare, șamd. Și aceste entități au nevoie de personal, fie angajați, fie stagiați. În secțiunea link-uri utile, găsiți mai multe informații.

Lucrarea este publicată la inițiativa:

Alliance of Liberals and Democrats for **Europe**
Alliance des Démocrates et des Libéraux pour l'**Europe**

Toate drepturile sunt rezervate autorilor lucrării. Publicarea fragmentară sau citatele extrase vor fi obligatoriu însoțite de menționarea sursei. Orice publicare ulterioară fără acordul autorului se pedepsește conform legilor în vigoare.